

Nr 253.

Av herrar **Björck** och **Reuterskiöld**, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisation av undersökningarna av svenska landsmål, ortnamn och folkminnen.*

I proposition nr 115 har Kungl. Maj:t framlagt förslag angående organisation av undersökningarna av svenska landsmål, ortnamn och folkminnen.

Ur såväl formella som reella synpunkter inställa sig emot det ifrågavarande organisationsförslaget allvarliga betänkligheter. Det är sålunda till en början anmärkningsvärt, att ehuru den verkliga innebörden av detsamma synes vara att upprätta ett nytt ämbetsverk av arkivnatur med ej mindre än 4 befattningshavare i 30:de och 3 i 28:de lönegraderna, har det befunnits lämpligt att låta kostnaderna utgå från allmänna indragningsstaten. Det är också ägnat att överraska, att statskontoret och allmänna civilförvaltningens lönenämnd icke synas hava blivit hörda över det organisationsförslag, som slutligen vunnit Kungl. Maj:ts bifall, trots att löneplaceringarna lära få anses vara av osedvanligt svårbedömd beskaffenhet och vid fastställandet av de utgående avlöningsbeloppen förutsatts mycket stora avvikelser från av riksdagen eljest beslutade grunder. Sålunda skulle i ett par fall lektor vid placering i lönegraden B 30 äga att tillgodoräkna sig sin föregående tjänstgöring, trots att lektors avlöning väsentligen understiger nämnda lönegrad. Det synes uppenbart, att ett ställningstagande i denna punkt från riksdagens sida i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag måste bli prejudicerande jämväl för andra fall och ägnat att lätteligen medföra mycket vittgående konsekvenser.

Sakligt sett torde mot förslaget i allmänhet kunna resas den invändningen, att organisationen givits alltför stor omfattning. Syftet att bevara folkminnen och landsmål åt eftervärlden torde för visso kunna tillgodoses under anlåtande av mindre dyrbara organisationsformer genom lämplig anknytning i största möjliga utsträckning till redan bestående kulturinstitutioner och framför allt till frivilliga organisationer och sammanslutningar verksamma på området. Och alldeles särskilt torde avgörande skäl låta sig anföra för att ortsnamnsforskningen hålles helt skild från de övriga uppgifter, som skulle komma att påvila det nya ämbetsverket.

Slutligen måste det ingiva betänkligheter, att innehavarna av de olika be-

fattningarna inom den tilltänkta organisationen de facto skola utses av riksdagen. Det kan under dessa förhållanden svårligen sägas råda full visshet därom, att just de föreslagna personerna äro de enda, som därvid rättvisligen böra komma under övervägande.

Det nu anförda torde vara tillfyllest för att ådagalägga, att förslaget icke föreligger i det skick, att ett beslut av riksdagen i enlighet med detsamma synes tillrådligt. Det förefinnes grundad anledning att undersöka andra utvägar att tillgodose det för visso lika betydelsefulla som behjärtansvärda syftet att rädda vad som ännu kan finnas att bevara av folkminnen och folkmål. Men dessa undersökningar och utformningen av ett nytt förslag i anslutning till desamma torde svårligen kunna medhinnas inom riksdagens vederbörande utskottet. Under sådana omständigheter nödgas vi alltså hemställa,

att riksdagen, med upptagande i riksstaten för budgetåret 1929/1930 av anslag under enahanda rubriker och till samma belopp som för innevarande år utgått till de olika ändamål, som i propositionen nr 115 omförmälas, måtte avslå Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 3 mars 1929.

Wilhelm Björck.

C. Reuterskiöld.
